

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 25.10.2011
KOM(2011) 685 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISII EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEJ
CENTRÁLNEJ BANKE, EURÓPSKÉMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU
VÝBORU, VÝBORU REGIÓNOV A EURÓPSKEMU DOZORNÉMU ÚRADNÍKOV
NA OCHRANU ÚDAJOV**

Balík „Zodpovedné podniky“

Podľa Lisabonskej zmluvy sa Európska únia a jej vnútorný trh zakladajú na „vysoko konkurencieschopnom sociálnom trhovom hospodárstve“. Aby Európska únia zabezpečila ochranu a rast tohto modelu v náročnom hospodárskom a finančnom prostredí, prijala stratégiu Európa 2020, ktorej cieľom má byť vytvorenie podmienok pre inteligentnejší, udržateľnejší a inkluzívnejší rast. Niekoľko ambiciózných politických iniciatív si ako cieľ stanovilo zakotviť tieto ciele do reálneho života:

- S cieľom oživiť vnútorný trh chcel Akt o jednotnom trhu¹ z apríla 2011 zdôrazniť význam ľudského aspektu a dôvery ako hnacích síl európskeho hospodárstva a integrácie tým, že pri vykonávaní politik na podporu podnikov posilnil sociálne aspekty. Znamená to posilnenie zodpovednosti podnikov vo vzťahu k ich spoločenskému prostrediu a zdôraznenie osobitného postavenia, ktoré môžu zastávať zodpovedné a sociálne podniky.
- Paralelná hlavná iniciatíva Inovácia v Únii podporuje koncept sociálnej inovácie, ktorá pre združenia a sociálnych podnikateľov spočíva v tom, že svoju tvorivosť poskytnú v prospech zraniteľných skupín a naliehavých sociálnych potrieb, ktoré neuspokojuje trh ani verejná moc.
- Koncom roka 2010 navrhla Európska platforma proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu komplexnú stratégiu na koordináciu vnútroštátnych a európskych politik s cieľom zabezpečiť inkluzívnejšiu Európu a „využívať potenciál sociálneho hospodárstva“ v boji proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu.
- Európska komisia vo svojom oznámení „Integrovaná priemyselná politika vo veku globalizácie“ poznamenáva, že je potrebný „nový prístup na dosiahnutie rovnováhy medzi krátkodobou maximalizáciou zisku a udržateľným vytváraním hodnôt v dlhodobom meradle“.

V stávke sú rast a konkurencieschopnosť, ktoré sú možné len vtedy, ak sa opäť vráti dôvera občanov našu Úniu. Je nevyhnutné, aby sme využívali inovačnú a tvorivú schopnosť Európy a súčasne zostali verní našim hodnotám: zodpovednosti, transparentnosti, ale aj spravodlivosti, sociálnemu začleneniu a solidarite. Prostriedkom na dosiahnutie tohto nového inkluzívneho a udržateľného rastu zameraného na pracovné miesta pre všetkých je teda najmä opätovné nadobudnutie uznania reálnej ekonomiky založenej na podnikoch, ktoré vytvárajú hodnotu a sú riadené transparentným a zodpovedným spôsobom.

V spojitosti s tým, čo už bolo uvedené, sa v balíku „Zodpovedné podniky“ navrhuje súbor opatrení a iniciatív na upevnenie a rast nášho hospodárskeho a sociálneho modelu, ktorý predstavuje základný kameň spoločného života 500 miliónov Európanov. Komisia chce prostredníctvom tejto iniciatívy podnecovať podnikateľské prostredie a pomôcť mu v účasti na našom spoločnom úsilí vrátiť zodpovednosť, dôveru a sociálne začlenenie medzi základné hodnoty udržateľnejšieho hospodárskeho modelu na našom kontinente, pretože udržateľná hospodárska výkonnosť nemôže existovať bez sociálneho začlenenia. V tomto kontexte Komisia plne podporuje podnikateľský prístup a inovatívne iniciatívy umožňujú zvýšiť mieru zamestnanosti a sociálneho začlenenia a zároveň zlepšiť celkovú konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva.

¹ „Akt o jednotnom trhu – Dvanásť hybných síl podnecovania rastu a posilňovania dôvery“, KOM(2011) 206 v konečnom znení, 13. apríl 2011.

Komisia v tejto súvislosti berie na vedomie stanoviská, ktoré vyjadrili subjekty počas konzultácií a verejných diskusií, ktoré v Európskej únii prebiehajú od roku 2010, a všima si veľký záujem, ktorý tieto otázky vyvolávajú.

Balík „Zodpovedné podniky“ teda tvoria :

- toto oznámenie, ako „zastrešujúci prvok“
- návrh revízie smerníc o účtovných normách²
- návrh revízie smernice o transparentnosti³
- Oznámenie o sociálnej zodpovednosti podnikov (SZP)⁴
- Oznámenie „Iniciatíva sociálneho podnikania“⁵

Tento „balík“ má dva ciele:

- Vytvoriť hospodárske prostredie, ktoré bude priaznivejšie pre tvorivosť a inovácie a posilní dôveru v podnikateľskom prostredí prostredníctvom zjednodušenia administratívnych povinností a prekážok, ktoré zaťažujú najmä malé a stredné podniky (MSP), s cieľom umožniť týmto podnikom uvoľniť a realizovať ich potenciál rastu. Pôjde najmä o lepšie nastavenie pravidiel transparentnosti v účtovníctve a aktivitách podnikov. To by mohlo k zníženiu administratívnych nákladov až do výšky 2,3 miliárd EUR.
- Vyjadriť víziu a plány Komisie v prospech zodpovedného a sociálneho podnikateľa v spoločnosti. Ide najmä o prehodnotenie miesta podniku v spoločnosti a prostredí, v ktorom sa vyvíjajú podnikatelia prinášajúci inovatívne a hospodársky životaschopné projekty s veľkým sociálnym vplyvom.

1. Vytvoriť udržateľnejšie hospodárske prostredie a to najmä pre MSP

Obidve legislatívne iniciatívy tohto balíka sa snažia o posilnenie dôvery k fungovaniu európskych podnikov.

Smernice o účtovných normách sa vzťahujú na ročnú účtovnú závierku a konsolidovanú účtovnú závierku kapitálových spoločností v Európe. Vytvorením zjednodušeného režimu pre malé spoločnosti znižujú administratívne zaťaženie MSP. Prinášajú viac jasnosti a porovnateľnosti medzi ročnými závierkami spoločností s veľkým cezhraničným rozmerom a s dosahom na veľký počet tretích strán. A nakoniec ochraňujú aj používateľov a to tým, že chránia informácie, ktoré potrebujú.

Komisia chce prostredníctvom modernizácie **smernice o transparentnosti** podporovať prístup malých a stredných kótovaných spoločností na regulované trhy. Zrušením povinnosti uverejňovať štvrťročné údaje by sa tak mali nielen znížiť náklady na kótovanie malých a stredných kótovaných spoločností, ale súčasne podnecovať dlhodobé a strednodobé investície a tým podporovať sociálne zodpovedné investovanie.

Ďalším cieľom týchto iniciatív týkajúcich sa účtovných noriem a transparentnosti je zlepšovať transparentnosť krajín bohatých na zdroje, aj v rámci Európskej únie, prostredníctvom posilňovania zodpovednosti ťažobných spoločností a spoločností lesného hospodárstva. Ťažobné spoločnosti a spoločnosti lesného hospodárstva kótované na európskych trhoch ako

² KOM(2011) 684 v konečnom znení

³ KOM(2011) 683 v konečnom znení

⁴ KOM(2011) 681 v konečnom znení

⁵ KOM(2011) 682 v konečnom znení

aj veľké nekótované spoločnosti budú uverejňovať správu o platbách vládam, v ktorej budú platby podrobne rozdelené podľa krajín a v prípade, že sú platby priradené konkrétnemu projektu, podľa jednotlivých projektov, s hranicou reálnej sumy. Takéto správy zaistia občianskej spoločnosti krajín bohatých na zdroje podstatne viac informácií o tom, čo európske spoločnosti konkrétne platia hosťiteľským vládam na výmenu za právo na ťažbu prírodných zdrojov v týchto krajinách.

Treba poznamenať, že tieto návrhy sa v roku 2012 doplnia legislatívnym návrhom zameraným na podporu poskytovania nefinančných informácií.

2. Prehodnotenie miesta zodpovedného a sociálneho podnikania v spoločnosti

Pokiaľ ide o obidve oznámenia, navzájom sa dopĺňajú a vychádzajú zo spoločného snaženia Komisie a veľkého úsilia pri konzultáciách a rozhovoroch, ktoré týmto oznámeniam predchádzali.

Oznámenie o **sociálnej zodpovednosti podnikov (SZP)** predstavuje stratégiu, ktorá má všetkým podnikom umožniť lepšie prispievať k dosahovaniu cieľov stratégie Európa 2020 tým, že budú využívať svoj potenciál na vytvorenie hodnoty pre akcionárov a pre spoločnosť. V oznámení sa navrhuje modernejšia definícia SZP v súlade s medzinárodne uznávanými zásadami a usmerneniami. Text skúma prostriedky na lepšie zviditeľnenie a odmeňovanie zodpovedných postupov podnikov v rámci verejných politík (investície, verejné obstarávanie, transparentnosť nefinančných informácií) a zo strany súkromných subjektov (spotrebiteľia, investori). Zaisťuje monitorovanie uplatňovania medzinárodne uznávaných zásad a usmernení a identifikuje spôsoby na vykonávanie hlavných zásad OSN týkajúcich sa podnikov a ľudských práv. Mobilizuje členské štáty, aby vyvíjali skutočné stratégie SZP, vyvoláva diskusiu na tému aktuálnych spoločenských výziev (demografické zmeny, zdravie, dobré pracovné podmienky, miestny rozvoj) a pripomína dôležitosť SZP v oblasti vzdelávania.

Pokiaľ ide o **Iniciatívu pre sociálne podnikanie**, tá sa osobitne zameriava na taký typ podnikov, ktorých prvoradou úlohou pri hospodárskej činnosti vytvárajúcej zisk je slúžiť verejnému záujmu na sociálnej, spoločenskej a environmentálnej úrovni. Tieto podniky, ktoré tvoria významný a rastúci podiel v rámci európskeho hospodárstva, a zúčastňujú sa aj na posilňovaní sociálnej ekonomiky ako takej, už existujú vo všetkých členských štátoch. Často sú priekopníkmi v sociálnej inovácii a zmenách, používajú rôzne modely organizácie – raz ako kapitálové spoločnosti, inokedy ako družstvá, vzájomné podniky, asociácie alebo nadácie – a ich spoločnou črtou je opätovné investovanie dosiahnutého zisku (alebo aspoň jeho veľkej časti) do realizácie ich sociálneho cieľa. Aj keď sa uvedené podniky zapájajú do iniciatív občanov a Spoločenstva, prostredníctvom ktorých vytvárajú nové rozhrania a spojenia medzi jednotlivými subjektmi, nie sú dostatočne viditeľné a ani verejnosťou, politikmi a investormi uznávané. Cieľom tohto oznámenia je preto rozvíjať prostredie priaznivé pre sociálne podniky, aby sa v rámci jednotného trhu podporil rozvoj inovatívnych a hospodársky životaschopných iniciatív s veľkým sociálnym vplyvom. V oznámení sa skúma, či sa spôsob fungovania, špecifiká a ciele tohto typu podnikov primerane zohľadňujú vo všetkých oblastiach, v ktorých sa vypracúvajú alebo vyvíjajú európske politiky. V dokumente sa tak počíta s opatreniami na uľahčenie prístupu sociálnych podnikov k financovaniu (súkromnému a verejnému), na posilnenie ich viditeľnosti a ich uznania a na vytvorenie priaznivejšieho regulačného prostredia tak z pohľadu práva obchodných spoločností, ako aj z pohľadu verejného obstarávania alebo štátnej pomoci.